

nonq̄ Dñm glorie crucifigi permisissent. R E M I. Sed quotiescūq; eius virtute torquebant, & signa, & miracula faciente videbant, estimabant esse filium Dei: postq̄ videbant eum esurire, sitire, & his similia pati dubitabant, & credebant hominem parum. Considera dum est, q̄ etiam Iudaei increduli dicebant Christum in Beelzebub eiecitse demonia, &

Arriani dicentes cum esse creaturam: nō solum iudicio Dei, sed etiam demonum confessione damnari merentur, qui Christum filium Dei dicunt. Re de autē dicunt: Quid nobis & hoc ē nihil cōe est nōstra malitiae & tuae grāe, quia s̄m Ap̄lm, nulla societates esse lucis ad tenebras. C H R Y. in Homil. Vt autem non videretur adulationis hoc esse, ab experientia clamabant, dicentes: Venisti ante ep̄s torque nos. A V G. 8. de Ciui. Dei. Siue quia subito illis fuit quod futurum quidem, sed tardius opinabant, siue quia p̄ditionem suā hanc ipsam dicebant, q̄a fiebat, vt eorū cognitio sperneret: & hoc erat ante ip̄s iudicij, quo aeterna damnatione puniendi sunt. H I E R O. Presentia etiā Saluatoris tormenta sunt demonum. C H R Y. in Hom. Non autē poterant dicere se non peccasse, quia eos Christus inuenerat mala operantes, & facturam Dei punientes. vnde estimabant p̄perabundantiam malorum, quae fecerant, q̄ non expectaretur in eis ip̄s extreme punitionis, quae erit in die iudicij. A V G. de Cō. euan. Quod autem verba demonum diuersimode ad Euangelistis sunt dicta, non habet aliquid serupuli, cum vel in vnam redigi sententiam, vel omnia dicta possint intelligi, nec quia pluraliter apud Matthaeum: apud illos autem singulariter loquitur, cū & ip̄s narrent, q̄ interrogatus quis vocaretur, legionem se esse respondit: eo q̄ multa essent demonia. Sequitur. Erat autem non longe ab eis grex porcorum multorum pascens: demones autem rogabant eū dicentes. Si eiecis nos hinc: mitte nos in porcos. G R E G. 2. Mora. Scit. n. diabolus, quia quodlibet agere ex semetipso nō sufficit, q̄a nec per femeripsum in eo q̄ est sp̄s existit. R E M I. Sed ideo nō petierunt, vt in homines mitterent, quia illum cuius virtute torquebantur, humanam speciem gestare videbant. Nec etiam petierunt, vt in pecora mitterentur, quia pecora Dei praescripto munda sunt animalia, & tunc in templo Dei offerrebantur. Prae alijs autē immundis in porcos mitti petierunt, quia nullum animal est immundius porco. vnde & porcus dicitur quasi spurcus, eo q̄ in spurcitijs delectatur, sic & demones spurcitijs peccatorum delectantur. Non autem petierunt, vt in aere mitterentur p̄ nimiam cupiditate nocendi hoibus. Sequitur. Et ait illis: Ite. C H R Y. in Ho. Non autem hoc fecit Iesus quasi a demonijs persuasus, sed multa hinc dispensans: vnum quidem, vt instruat magnitudinem nocenti demonum, qui illis hoibus insidiabant, aliud, vt discant omnes, qm̄ neque aduersus porcos audent, nisi ip̄s concesserit. Tertium, vt ostendat, q̄ grauiora in callosos operati essent, q̄ in porcos, nisi essent homines illi inter calamitates diuinae prouidentia adiuti. magis. n. odio habent homines, q̄ irrationalia. Per hoc autem manifestum est qm̄ nullus est, qui non portat diuina prouidentia. Si autem non omnes similiter neque s̄m vnum modū, & haec etiam prouidentia maxima spes est: ad id autem quod vnicuique expedit prouidentia ostenditur. Cum praedictis autem & aliud ex hoc dicitur, qm̄ non cōmuniter omni prouidet solum, sed singulariter vnicuique quod in demoniacis his aliquis aspiciet manifeste, qui olim iussuati essent, nisi diuina procuracione potiti essent: propterea etiam concessit abire in gregem porcorum, vt qui regiones habitabant illas, discant eius virtutem. Vbi. n. nullus eum cognouerat, fulgere faciebat miracula, vt eos in sua diuinitate cognitionem trahat. H I E R O. Non ergo, vt concederet Saluatori demonibus quod petebant, dixit. Ite: sed vt p̄ interfectionē porcorum, hominibus salutis occasio praeretur. Sequitur. Et abiit totus grex praiceps in mare, & mortui sunt in aquis. Erubescat Manichaeus si de eadem substantia, & ex eadem origine hominū, bestiarumq; sunt animae, q̄ ob vnius hominis, uel duorum salutem, duo milia porcorum suffocantur? C H R Y. in Homil. Ideo autem porcos demones occiderunt, quia vbiq; homines in mēsticiam mittere student, & de perdicione legantur. Damnis etiam magnitudo augebat eius quod factum erat famam: multis enim diuulgabatur, scilicet ab his, qui curati erant a porcorum dominis, & a Pastoribus. vnde sequitur. Pastores autem fugerunt, & venientes in ciuitatem nunciauerunt omnia, & de his qui demonia haberat, & ecce tota ciuitas exiit obviam Iesu. Sed cum deceret eos adorare, & admirari virtutem: mitterebat eum a se. vnde sequitur: Et viso eo rogabant eum, vt transiret a finibus eorum:

Cap. 23.

Lib. 2. c. 24.

Cap. 8.

rum. Intuere autem & Christi mansuetudinem post virtutem, quia enim beneficia adepti abigebat eum: non restitit, sed recessit: & eos qui indignos se nunciauerit eius doctrina dereliquit: dans eis Doctores liberatos a demonibus, & porcorū Pastores. H I E R O. Vel quod rogant, vt transiret fines eorum, non de superbia hoc faciunt, sed de humilitate, quae se in dignos Domini praesentia iudicabant, sic aut & Petrus ait: Exi a me Domine, quia uir peccator sum. R A B A. Interpretatur Ge raza colonū eiciens, vel aduena propinquans: hoc est Gentilitas, quae diabolum a se eiecit. Et quae prius longe, modo facta est prope, post resurrectionem visitata a Christo pro praedicatoribus. A M B R O. super Lucam: Duo quoque demoniaci figuram populi Gentilis accipiunt, quoniam cum tres filios Noe genuerit: Cham, Sem, & Iaphet: Sem tantummodo familia in possessionem accita est Dei, ex duobus autem aliis nationum populi pullularunt. H I L A. Vnde extra urbem, id est extra legis, & Prophetarum Synagogas duos homines in monumentis demonibus detinebant duram, scilicet Gentium originis, intra defunctorum sedes, & mortuorum reliquias obiderant, efficientes praeteritibus viam vitae praesentis infestam. R A B A. Vel non immerito in monumentis illos habitasse significat, quid enim aliud sunt corpora defunctorum, nisi quaedam defunctorum sepulchra: in quibus non Dei sermo, sed anima peccantis morte recluditur. Dicit autem: Ita vt nemo possit transire per viam illam, quia ante aduentum Saluatoris in via Gentilitas fuit. Vel per duos, Iudaeos & Genes accipit, qui non habitabat in domo, id est in conscientia sua non requiescebat. In monumentis manebat, id est in operibus mortuis delectabatur, nec finit per viam fidei, quam viam Iudaei impugnabat aliquem transire. H I L A. Occursum autem eorum concurrentium ad salutem voluntas iudicatur, videntes autem demones non sibi iam locum in Gentibus derelinqui, vt patiatu habitare se in haereticis depraeantur, quibus occupatis, in mare, id est in cupiditate secularium demonum praecipitatur insinuat, cum reliquiam Gentium infidelitate moriuntur. Vel porci sunt, qui lutulentis delectantur actibus, nam nisi quis porci more vixerit, non in eam diaboli accipiunt potestatem, aut ad probandum tantum, non ad perendum accipiunt. Quod autem in stagnum praecipiti sunt porci, significat etiam, q̄ liberato populo Gentium a damnatione demonum in aditis agunt sacrilegos ritus suos, qui Christo credere noluerunt, caeca & profunda curiositate submersi. Quod autem Pastores porcorum fugientes illa nuntiant, significat quod & etiam primates impiorum, quoniam Christianam legem fugiant: potentiam tamen Christi stupendo predicare non cessant. Quod autem magno timore percussus, rogant vt ab eis discerant, significat multitudinem vetula sua vita delectatam, honorare quidem se nolle Christianam legem dum dicunt, q̄ eam implere non possunt. Vel urbs illa Iudaei populi habuit speciem, quae Christi operibus auditis. Domino suo obuiam pergit, prohibens ne fines suos vrbemq; contingeret, neque. n. euangelia recepit.

C A P. I X.

Ascendens Iesus in nauiculā, transfretauit, & venit in ciuitatē suam. Et ecce offerebant ei paralyticū iacētē in lecto. Videns autē Iesus fidē illorū, dicit paralytico. Cōfide fili,

a se eiecit. Et quae prius longe, modo facta est prope, post resurrectionem visitata a Christo pro praedicatoribus. A M B R O. super Lucam: Duo quoque demoniaci figuram populi Gentilis accipiunt, quoniam cum tres filios Noe genuerit: Cham, Sem, & Iaphet: Sem tantummodo familia in possessionem accita est Dei, ex duobus autem aliis nationum populi pullularunt. H I L A. Vnde extra urbem, id est extra legis, & Prophetarum Synagogas duos homines in monumentis demonibus detinebant duram, scilicet Gentium originis, intra defunctorum sedes, & mortuorum reliquias obiderant, efficientes praeteritibus viam vitae praesentis infestam. R A B A. Vel non immerito in monumentis illos habitasse significat, quid enim aliud sunt corpora defunctorum, nisi quaedam defunctorum sepulchra: in quibus non Dei sermo, sed anima peccantis morte recluditur. Dicit autem: Ita vt nemo possit transire per viam illam, quia ante aduentum Saluatoris in via Gentilitas fuit. Vel per duos, Iudaeos & Genes accipit, qui non habitabat in domo, id est in conscientia sua non requiescebat. In monumentis manebat, id est in operibus mortuis delectabatur, nec finit per viam fidei, quam viam Iudaei impugnabat aliquem transire. H I L A. Occursum autem eorum concurrentium ad salutem voluntas iudicatur, videntes autem demones non sibi iam locum in Gentibus derelinqui, vt patiatu habitare se in haereticis depraeantur, quibus occupatis, in mare, id est in cupiditate secularium demonum praecipitatur insinuat, cum reliquiam Gentium infidelitate moriuntur. Vel porci sunt, qui lutulentis delectantur actibus, nam nisi quis porci more vixerit, non in eam diaboli accipiunt potestatem, aut ad probandum tantum, non ad perendum accipiunt. Quod autem in stagnum praecipiti sunt porci, significat etiam, q̄ liberato populo Gentium a damnatione demonum in aditis agunt sacrilegos ritus suos, qui Christo credere noluerunt, caeca & profunda curiositate submersi. Quod autem Pastores porcorum fugientes illa nuntiant, significat quod & etiam primates impiorum, quoniam Christianam legem fugiant: potentiam tamen Christi stupendo predicare non cessant. Quod autem magno timore percussus, rogant vt ab eis discerant, significat multitudinem vetula sua vita delectatam, honorare quidem se nolle Christianam legem dum dicunt, q̄ eam implere non possunt. Vel urbs illa Iudaei populi habuit speciem, quae Christi operibus auditis. Domino suo obuiam pergit, prohibens ne fines suos vrbemq; contingeret, neque. n. euangelia recepit.

ascendens Iesus in nauiculā, transfretauit, & venit in ciuitatē suam. Et ecce offerebant ei paralyticū iacētē in lecto. Videns autē Iesus fidē illorū, dicit paralytico. Cōfide fili, a se eiecit. Et quae prius longe, modo facta est prope, post resurrectionem visitata a Christo pro praedicatoribus. A M B R O. super Lucam: Duo quoque demoniaci figuram populi Gentilis accipiunt, quoniam cum tres filios Noe genuerit: Cham, Sem, & Iaphet: Sem tantummodo familia in possessionem accita est Dei, ex duobus autem aliis nationum populi pullularunt. H I L A. Vnde extra urbem, id est extra legis, & Prophetarum Synagogas duos homines in monumentis demonibus detinebant duram, scilicet Gentium originis, intra defunctorum sedes, & mortuorum reliquias obiderant, efficientes praeteritibus viam vitae praesentis infestam. R A B A. Vel non immerito in monumentis illos habitasse significat, quid enim aliud sunt corpora defunctorum, nisi quaedam defunctorum sepulchra: in quibus non Dei sermo, sed anima peccantis morte recluditur. Dicit autem: Ita vt nemo possit transire per viam illam, quia ante aduentum Saluatoris in via Gentilitas fuit. Vel per duos, Iudaeos & Genes accipit, qui non habitabat in domo, id est in conscientia sua non requiescebat. In monumentis manebat, id est in operibus mortuis delectabatur, nec finit per viam fidei, quam viam Iudaei impugnabat aliquem transire. H I L A. Occursum autem eorum concurrentium ad salutem voluntas iudicatur, videntes autem demones non sibi iam locum in Gentibus derelinqui, vt patiatu habitare se in haereticis depraeantur, quibus occupatis, in mare, id est in cupiditate secularium demonum praecipitatur insinuat, cum reliquiam Gentium infidelitate moriuntur. Vel porci sunt, qui lutulentis delectantur actibus, nam nisi quis porci more vixerit, non in eam diaboli accipiunt potestatem, aut ad probandum tantum, non ad perendum accipiunt. Quod autem in stagnum praecipiti sunt porci, significat etiam, q̄ liberato populo Gentium a damnatione demonum in aditis agunt sacrilegos ritus suos, qui Christo credere noluerunt, caeca & profunda curiositate submersi. Quod autem Pastores porcorum fugientes illa nuntiant, significat quod & etiam primates impiorum, quoniam Christianam legem fugiant: potentiam tamen Christi stupendo predicare non cessant. Quod autem magno timore percussus, rogant vt ab eis discerant, significat multitudinem vetula sua vita delectatam, honorare quidem se nolle Christianam legem dum dicunt, q̄ eam implere non possunt. Vel urbs illa Iudaei populi habuit speciem, quae Christi operibus auditis. Domino suo obuiam pergit, prohibens ne fines suos vrbemq; contingeret, neque. n. euangelia recepit.

C A P. I X.

H R Y. in Hom. Monstravit superius Christus suam virtutem per doctrinam, quando docuit eos, vt potestatem habes, per leprosum quando docuit. Volo, munda dare, per Centurionem qui dixit. Dic verbo & sanabitur puer meus, per mare, quod verbo reseruaui. per demones qui eum confitebantur. Hic autem rursus alio maiori modo inimicos eius cogit confiteri aequalitatem honoris ad patrem. vnde ad hoc ostendendū subditur. Et ascendens in nauiculā, & ve. in ciuitatē suā. Navigium autem intrans pertransit, qui pede mare poterat pertransire. non enim semper mirabilia volebat facere, ne incarnatio nis noceat rationi. I O A N. Episcopus. Creator autem rerum orbis terrae dominus, posteaquam se propter nos nostra angustauit in carne, coepit habere humanam patriam: coepit ciuitatis Iudaeae esse ciuis, parentes habere coepit parentum omnium ipse parens, vt attraheret charitas quos disperserat metus. C H R Y S. in Hom. Ciuitatem autem suam hic Capharnaum dicit: alia. n. eum susceperat nascentem. s. Beelchem, alia eum nutritiua. Nazareth, alia autem habuit continuam habitantem, s. Capharnaum. A V G. de Con. Euan. vel aliter. Quod Matthaeus hic scribit de ciuitate domini: Marcus autem de Capharnaum, difficilis solueretur, si Matthaeus Nazareth nominaret. nūc vero cū potuerit ipsa Galilaea dici ciuitas Christi, quia in Galilaea erat Nazareth, sicut in vniuersum regnum Romanum in tot ciuitatibus constitutum, dicitur modo Romana ciuitas. Quis dubitauerit, vt veniens in Galilaeam Dñs recte diceretur venisse in ciuitatem suam, in quocūque esset oppido Galilaea: praesertim quia & ipsa Capharnaui exrollebat in Galilaea vitanquam Metropoli habere? H I E R O. Vel ciuitatē eius, nō aliam intelligamus, q̄ Nazareth. vā & Nazaren' appellatus est. A V G. de Con. euan. Et s̄m hoc dicimus Matthaeū praetermississe, quae gesta sunt, postea q̄ Iesus venit in ciuitatem suam donec veniret Capharnaum, & hic adiunxit se de sanato paralytico, sicut in multis faciunt praetermittentes media, tanquam hoc continuo sequatur, quod sine vlla praetermissionis significatione subiungunt. & hoc modo hic subditur. Et ecce offerebant ei paralyticum iacētē in lecto. C H R Y. in Homil. Paralyticus autem hic alter est praeter eum qui in Iohanne ponitur. Ille quidē in naratorijs iacebat: hic autem in Capharnaum. ille famulus carerebat: hic autem habebat eos, qui sui curam habebant, qui & portantes eum attulerunt. H I E R O. Obulerunt autem ei iacētē in lecto, quia ipse ingredi non valebat. C H R Y. in Homil. Non autem vbiq; ab agris solum quaerit fidem, puta cum infirmum, vel aliter ab agritudine in excessu fuerint mentis. vnde subditur. Videns autem Iesus fidem illorum. H I E R O. nō eius qui offerebatur: sed eorum qui offerebant. C H R Y. in Homil. Quia igitur tantam ostendunt fidem, monstrat & ipse suam virtutem, cum omni potestate solus peccata. vnde sequitur. Dixit paralytico: confide fili, remittuntur tibi peccata. I O A N. Ep̄s. Quam tui valeat apud Deum fides propria apud quem sic valuit aliena, vt intus & extra sanaret hominem. Audit veniam & tacet paralyticus, nec vllam responderet gratiam, quia plus corporis q̄ animae tenebat ad curam. Merito ergo Christus offerentium recipit fidem: non recordamur iacētis. C H R Y. Vel erat magna fides etiam huius infirmi: non enim permisisset se submitti, vt alius euangelista dicit per rectum non credens. H I E R O. Omnia humilitas, despectum, & debilem: totis membrorum capigibus dissolutum filium vocat, quem Sacerdotes non dignabantur attingere, aut certe ideo filium, quia dimituntur ei peccata sua, vbi datur nobis intelligentia propter peccata pleraque euenire corporum debilitates. Et cetero forsitan prius dimituntur peccata, vt causis debilitatis ablatis, sanitas restituitur. C H R Y. in Homil. Scriba autem diffamare volentes, etiam nolentes fecerunt clarere quod factum est, eorum enim emulacione ad signi ostensionem vsus est. Christus hoc. n. est superabundantia eius sapientiae quod sua per inimicos manifestat. vnde sequitur. Et ecce quidam de Scribis dixerunt intra se: Hic blasphemāt. H I E R O. Legimus in Prophetis: Ego sum qui deleo omnes iniquitates tuas. Consequenter ergo Scriba, quia hominem putabant, & verba Dei non intelligebant, arguunt eum vitiō blasphemiae. Videns autem cogitationes eorum ostendit se Deum qui potest cordis occulta cognoscere, & quodammodo tacens loquitur: Eadem potentia qua cogitationes vestras intruor, possum & hominibus delicta dimittere. Ex vobis intelligite quid paralyticus consequatur. vnde sequitur. Et cum vidisset Iesus cogit. eorum dixit. Vt quid cogitatis mala in cordibus vestris? C H R Y. Non quidem eorum destruxit suspitionem, quia cogitabant eum praedicta dixisse vt Deum. Si. n. non esset aequalis Deo patri, oportebat eum dicere longe sum ab ab hac potestate. s. dimittere peccata: nunc autē contrarium firmavit sua voce & miraculi ostensione. vnde subdit. Quid est facilius dicere dimituntur tibi peccata tua, an dicere, surge & ambula? Quanto quidem anima corpore potior est, tanto peccatum dimittere maius est quam corpus sanare. Sed quia illud quidem nō manifestum, hoc autem manifestum, facit minus quod est manifestum, vt demonstrat mai' & non manifestum. H I E R O. Vtrum enim sint paralytico peccata dimissa: fides nouerat qui dimittebat. Surge autem & ambula. Item ille qui surgebat, quam hi qui surgentem videbant poterant approbare, tanquam eiusdem virtutis sit & corporis & animae vicia dimittere. Inter dicere autem & facere, multa distantia est. sit ergo carnalis signum, vt probetur spirituale. vnde sequitur. Vt autē sciat, qm̄ filius hoīs hēr p̄tatem in terra dimitte dī p̄tā. C H R Y. in Ho. Supra quidē, paralytico nō dixit: dimitto tibi p̄tā, sed dimitunt tibi p̄tā, quia vero Scribae resistebant, alioquin suā potētiā demonstrat, dicens, Quia filius

Cap. 8.

Cap. 23.

Cap. 23.

Cap. 31.

Cap. 31.

Lib. 2. c. 25.

Cap. 8.

Cap. 23.

Cap. 31.

Cap. 31.

Galilaea dici ciuitas Christi, quia in Galilaea erat Nazareth, sicut in vniuersum regnum Romanum in tot ciuitatibus constitutum, dicitur modo Romana ciuitas. Quis dubitauerit, vt veniens in Galilaeam Dñs recte diceretur venisse in ciuitatem suam, in quocūque esset oppido Galilaea: praesertim quia & ipsa Capharnaui exrollebat in Galilaea vitanquam Metropoli habere? H I E R O. Vel ciuitatē eius, nō aliam intelligamus, q̄ Nazareth. vā & Nazaren' appellatus est. A V G. de Con. euan. Et s̄m hoc dicimus Matthaeū praetermississe, quae gesta sunt, postea q̄ Iesus venit in ciuitatem suam donec veniret Capharnaum, & hic adiunxit se de sanato paralytico, sicut in multis faciunt praetermittentes media, tanquam hoc continuo sequatur, quod sine vlla praetermissionis significatione subiungunt. & hoc modo hic subditur. Et ecce offerebant ei paralyticum iacētē in lecto. C H R Y. in Homil. Paralyticus autem hic alter est praeter eum qui in Iohanne ponitur. Ille quidē in naratorijs iacebat: hic autem in Capharnaum. ille famulus carerebat: hic autem habebat eos, qui sui curam habebant, qui & portantes eum attulerunt. H I E R O. Obulerunt autem ei iacētē in lecto, quia ipse ingredi non valebat. C H R Y. in Homil. Non autem vbiq; ab agris solum quaerit fidem, puta cum infirmum, vel aliter ab agritudine in excessu fuerint mentis. vnde subditur. Videns autem Iesus fidem illorum. H I E R O. nō eius qui offerebatur: sed eorum qui offerebant. C H R Y. in Homil. Quia igitur tantam ostendunt fidem, monstrat & ipse suam virtutem, cum omni potestate solus peccata. vnde sequitur. Dixit paralytico: confide fili, remittuntur tibi peccata. I O A N. Ep̄s. Quam tui valeat apud Deum fides propria apud quem sic valuit aliena, vt intus & extra sanaret hominem. Audit veniam & tacet paralyticus, nec vllam responderet gratiam, quia plus corporis q̄ animae tenebat ad curam. Merito ergo Christus offerentium recipit fidem: non recordamur iacētis. C H R Y. Vel erat magna fides etiam huius infirmi: non enim permisisset se submitti, vt alius euangelista dicit per rectum non credens. H I E R O. Omnia humilitas, despectum, & debilem: totis membrorum capigibus dissolutum filium vocat, quem Sacerdotes non dignabantur attingere, aut certe ideo filium, quia dimituntur ei peccata sua, vbi datur nobis intelligentia propter peccata pleraque euenire corporum debilitates. Et cetero forsitan prius dimituntur peccata, vt causis debilitatis ablatis, sanitas restituitur. C H R Y. in Homil. Scriba autem diffamare volentes, etiam nolentes fecerunt clarere quod factum est, eorum enim emulacione ad signi ostensionem vsus est. Christus hoc. n. est superabundantia eius sapientiae quod sua per inimicos manifestat. vnde sequitur. Et ecce quidam de Scribis dixerunt intra se: Hic blasphemāt. H I E R O. Legimus in Prophetis: Ego sum qui deleo omnes iniquitates tuas. Consequenter ergo Scriba, quia hominem putabant, & verba Dei non intelligebant, arguunt eum vitiō blasphemiae. Videns autem cogitationes eorum ostendit se Deum qui potest cordis occulta cognoscere, & quodammodo tacens loquitur: Eadem potentia qua cogitationes vestras intruor, possum & hominibus delicta dimittere. Ex vobis intelligite quid paralyticus consequatur. vnde sequitur. Et cum vidisset Iesus cogit. eorum dixit. Vt quid cogitatis mala in cordibus vestris? C H R Y. Non quidem eorum destruxit suspitionem, quia cogitabant eum praedicta dixisse vt Deum. Si. n. non esset aequalis Deo patri, oportebat eum dicere longe sum ab ab hac potestate. s. dimittere peccata: nunc autē contrarium firmavit sua voce & miraculi ostensione. vnde subdit. Quid est facilius dicere dimituntur tibi peccata tua, an dicere, surge & ambula? Quanto quidem anima corpore potior est, tanto peccatum dimittere maius est quam corpus sanare. Sed quia illud quidem nō manifestum, hoc autem manifestum, facit minus quod est manifestum, vt demonstrat mai' & non manifestum. H I E R O. Vtrum enim sint paralytico peccata dimissa: fides nouerat qui dimittebat. Surge autem & ambula. Item ille qui surgebat, quam hi qui surgentem videbant poterant approbare, tanquam eiusdem virtutis sit & corporis & animae vicia dimittere. Inter dicere autem & facere, multa distantia est. sit ergo carnalis signum, vt probetur spirituale. vnde sequitur. Vt autē sciat, qm̄ filius hoīs hēr p̄tatem in terra dimitte dī p̄tā. C H R Y. in Ho. Supra quidē, paralytico nō dixit: dimitto tibi p̄tā, sed dimitunt tibi p̄tā, quia vero Scribae resistebant, alioquin suā potētiā demonstrat, dicens, Quia filius

Galilaea dici ciuitas Christi, quia in Galilaea erat Nazareth, sicut in vniuersum regnum Romanum in tot ciuitatibus constitutum, dicitur modo Romana ciuitas. Quis dubitauerit, vt veniens in Galilaeam Dñs recte diceretur venisse in ciuitatem suam, in quocūque esset oppido Galilaea: praesertim quia & ipsa Capharnaui exrollebat in Galilaea vitanquam Metropoli habere? H I E R O. Vel ciuitatē eius, nō aliam intelligamus, q̄ Nazareth. vā & Nazaren' appellatus est. A V G. de Con. euan. Et s̄m hoc dicimus Matthaeū praetermississe, quae gesta sunt, postea q̄ Iesus venit in ciuitatem suam donec veniret Capharnaum, & hic adiunxit se de sanato paralytico, sicut in multis faciunt praetermittentes media, tanquam hoc continuo sequatur, quod sine vlla praetermissionis significatione subiungunt. & hoc modo hic subditur. Et ecce offerebant ei paralyticum iacētē in lecto. C H R Y. in Homil. Paralyticus autem hic alter est praeter eum qui in Iohanne ponitur. Ille quidē in naratorijs iacebat: hic autem in Capharnaum. ille famulus carerebat: hic autem habebat eos, qui sui curam habebant, qui & portantes eum attulerunt. H I E R O. Obulerunt autem ei iacētē in lecto, quia ipse ingredi non valebat. C H R Y. in Homil. Non autem vbiq; ab agris solum quaerit fidem, puta cum infirmum, vel aliter ab agritudine in excessu fuerint mentis. vnde subditur. Videns autem Iesus fidem illorum. H I E R O. nō eius qui offerebatur: sed eorum qui offerebant. C H R Y. in Homil. Quia igitur tantam ostendunt fidem, monstrat & ipse suam virtutem, cum omni potestate solus peccata. vnde sequitur. Dixit paralytico: confide fili, remittuntur tibi peccata. I O A N. Ep̄s. Quam tui valeat apud Deum fides propria apud quem sic valuit aliena, vt intus & extra sanaret hominem. Audit veniam & tacet paralyticus, nec vllam responderet gratiam, quia plus corporis q̄ animae tenebat ad curam. Merito ergo Christus offerentium recipit fidem: non recordamur iacētis. C H R Y. Vel erat magna fides etiam huius infirmi: non enim permisisset se submitti, vt alius euangelista dicit per rectum non credens. H I E R O. Omnia humilitas, despectum, & debilem: totis membrorum capigibus dissolutum filium vocat, quem Sacerdotes non dignabantur attingere, aut certe ideo filium, quia dimituntur ei peccata sua, vbi datur nobis intelligentia propter peccata pleraque euenire corporum debilitates. Et cetero forsitan prius dimituntur peccata, vt causis debilitatis ablatis, sanitas restituitur. C H R Y. in Homil. Scriba autem diffamare volentes, etiam nolentes fecerunt clarere quod factum est, eorum enim emulacione ad signi ostensionem vsus est. Christus hoc. n. est superabundantia eius sapientiae quod sua per inimicos manifestat. vnde sequitur. Et ecce quidam de Scribis dixerunt intra se: Hic blasphemāt. H I E R O. Legimus in Prophetis: Ego sum qui deleo omnes iniquitates tuas. Consequenter ergo Scriba, quia hominem putabant, & verba Dei non intelligebant, arguunt eum vitiō blasphemiae. Videns autem cogitationes eorum ostendit se Deum qui potest cordis occulta cognoscere, & quodammodo tacens loquitur: Eadem potentia qua cogitationes vestras intruor, possum & hominibus delicta dimittere. Ex vobis intelligite quid paralyticus consequatur. vnde sequitur. Et cum vidisset Iesus cogit. eorum dixit. Vt quid cogitatis mala in cordibus vestris? C H R Y. Non quidem eorum destruxit suspitionem, quia cogitabant eum praedicta dixisse vt Deum. Si. n. non esset aequalis Deo patri, oportebat eum dicere longe sum ab ab hac potestate. s. dimittere peccata: nunc autē contrarium firmavit sua voce & miraculi ostensione. vnde subdit. Quid est facilius dicere dimituntur tibi peccata tua, an dicere, surge & ambula? Quanto quidem anima corpore potior est, tanto peccatum dimittere maius est quam corpus sanare. Sed quia illud quidem nō manifestum, hoc autem manifestum, facit minus quod est manifestum, vt demonstrat mai' & non manifestum. H I E R O. Vtrum enim sint paralytico peccata dimissa: fides nouerat qui dimittebat. Surge autem & ambula. Item ille qui surgebat, quam hi qui surgentem videbant poterant approbare, tanquam eiusdem virtutis sit & corporis & animae vicia dimittere. Inter dicere autem & facere, multa distantia est. sit ergo carnalis signum, vt probetur spirituale. vnde sequitur. Vt autē sciat, qm̄ filius hoīs hēr p̄tatem in terra dimitte dī p̄tā. C H R Y. in Ho. Supra quidē, paralytico nō dixit: dimitto tibi p̄tā, sed dimitunt tibi p̄tā, quia vero Scribae resistebant, alioquin suā potētiā demonstrat, dicens, Quia filius

Galilaea dici ciuitas Christi, quia in Galilaea erat Nazareth, sicut in vniuersum regnum Romanum in tot ciuitatibus constitutum, dicitur modo Romana ciuitas. Quis dubitauerit, vt veniens in Galilaeam Dñs recte diceretur venisse in ciuitatem suam, in quocūque esset oppido Galilaea: praesertim quia & ipsa Capharnaui exrollebat in Galilaea vitanquam Metropoli habere? H I E R O. Vel ciuitatē eius, nō aliam intelligamus, q̄ Nazareth. vā & Nazaren' appellatus est. A V G. de Con. euan. Et s̄m hoc dicimus Matthaeū praetermississe, quae gesta sunt, postea q̄ Iesus venit in ciuitatem suam donec veniret Capharnaum, & hic adiunxit se de sanato paralytico, sicut in multis faciunt praetermittentes media, tanquam hoc continuo sequatur, quod sine vlla praetermissionis significatione subiungunt. & hoc modo hic subditur. Et ecce offerebant ei paralyticum iacētē in lecto. C H R Y. in Homil. Paralyticus autem hic alter est praeter eum qui in Iohanne ponitur. Ille quidē in naratorijs iacebat: hic autem in Capharnaum. ille famulus carerebat: hic autem habebat eos, qui sui curam habebant, qui & portantes eum attulerunt. H I E R O. Obulerunt autem ei iacētē in lecto, quia ipse ingredi non valebat. C H R Y. in Homil. Non autem vbiq; ab agris solum quaerit fidem, puta cum infirmum, vel aliter ab agritudine in excessu fuerint mentis. vnde subditur. Videns autem Iesus fidem illorum. H I E R O. nō eius qui offerebatur: sed eorum qui offerebant. C H R Y. in Homil. Quia igitur tantam ostendunt fidem, monstrat & ipse suam virtutem, cum omni potestate solus peccata. vnde sequitur. Dixit paralytico: confide fili, remittuntur tibi peccata. I O A N. Ep̄s. Quam tui valeat apud Deum fides propria apud quem sic valuit aliena, vt intus & extra sanaret hominem. Audit veniam & tacet paralyticus, nec vllam responderet gratiam, quia plus corporis q̄ animae tenebat ad curam. Merito ergo Christus offerentium recipit fidem: non recordamur iacētis. C H R Y. Vel erat magna fides etiam huius infirmi: non enim permisisset se submitti, vt alius euangelista dicit per rectum non credens. H I E R O. Omnia humilitas, despectum, & debilem: totis membrorum capigibus dissolutum filium vocat, quem Sacerdotes non dignabantur attingere, aut certe ideo filium, quia dimituntur ei peccata sua, vbi datur nobis intelligentia propter peccata pleraque euenire corporum debilitates. Et cetero forsitan prius dimituntur peccata, vt causis debilitatis ablatis, sanitas restituitur. C H R Y. in Homil. Scriba autem diffamare volentes, etiam nolentes fecerunt clarere quod factum est, eorum enim emulacione ad signi ostensionem vsus est. Christus hoc. n. est superabundantia eius sapientiae quod sua per inimicos manifestat. vnde sequitur. Et ecce quidam de Scribis dixerunt intra se: Hic blasphemāt. H I E R O. Legimus in Prophetis: Ego sum qui deleo omnes iniquitates tuas. Consequenter ergo Scriba, quia hominem putabant, & verba Dei non intelligebant, arguunt eum vitiō blasphemiae. Videns autem cogitationes eorum ostendit se Deum qui potest cordis occulta cognoscere, & quodammodo tacens loquitur: Eadem potentia qua cogitationes vestras intruor, possum & hominibus delicta dimittere. Ex vobis intelligite quid paralyticus consequatur. vnde sequitur. Et cum vidisset Iesus cogit. eorum dixit. Vt quid cogitatis mala in cordibus vestris? C H R Y. Non quidem eorum destruxit suspitionem, quia cogitabant eum praedicta dixisse vt Deum. Si. n. non esset aequalis Deo patri, oportebat eum dicere longe sum ab ab hac potestate. s. dimittere peccata: nunc autē contrarium firmavit sua voce & miraculi ostensione. vnde subdit. Quid est facilius dicere dimituntur tibi peccata tua, an dicere, surge & ambula? Quanto quidem anima corpore potior est, tanto peccatum dimittere maius est quam corpus sanare. Sed quia illud quidem nō manifestum, hoc autem manifestum, facit minus quod est manifestum, vt demonstrat mai' & non manifestum. H I E R O. Vtrum enim sint paralytico peccata dimissa: fides nouerat qui dimittebat. Surge autem & ambula. Item ille qui surgebat, quam hi qui surgentem videbant poterant approbare, tanquam eiusdem virtutis sit & corporis & animae vicia dimittere. Inter dicere autem & facere, multa distantia est. sit ergo carnalis signum, vt probetur spirituale. vnde sequitur. Vt autē sciat, qm̄ filius hoīs hēr p̄tatem in terra dimitte dī p̄tā. C H R Y. in Ho. Supra quidē, paralytico nō dixit: dimitto tibi p̄tā, sed dimitunt tibi p̄tā, quia vero Scribae resistebant, alioquin suā potētiā demonstrat, dicens, Quia filius

Galilaea dici ciuitas Christi, quia in Galilaea erat Nazareth, sicut in vniuersum regnum Romanum in tot ciuitatibus constitutum, dicitur modo Romana ciuitas. Quis dubitauerit, vt veniens in Galilaeam Dñs recte diceretur venisse in ciuitatem suam, in quocūque esset oppido Galilaea: praesertim quia & ipsa Capharnaui exrollebat in Galilaea vitanquam Metropoli habere? H I E R O. Vel ciuitatē eius, nō aliam intelligamus, q̄ Nazareth. vā & Nazaren' appellatus est. A V G. de Con. euan. Et s̄m hoc dicimus Matthaeū praetermississe, quae gesta sunt, postea q̄ Iesus venit in ciuitatem suam donec veniret Capharnaum, & hic adiunxit se de sanato paralytico, sicut in multis faciunt praetermittentes media, tanquam hoc continuo sequatur, quod sine vlla praetermissionis significatione subiungunt. & hoc modo hic subditur. Et ecce offerebant ei paralyticum iacētē in lecto. C H R Y. in Homil. Paralyticus autem hic alter est praeter eum qui in Iohanne ponitur. Ille quidē in naratorijs iacebat: hic autem in Capharnaum. ille famulus carerebat: hic autem habebat eos, qui sui curam habebant, qui & portantes eum attulerunt. H I E R O. Obulerunt autem ei iacētē in lecto, quia ipse ingredi non valebat. C H R Y. in Homil. Non autem vbiq; ab agris solum quaerit fidem, puta cum infirmum, vel al

& suis hoc communicare. R E M I. Humana etiam pericula, quae ei a principibus accidere poterant parumpendit, dum officij sui rationes imperfectas reliquit. unde sequitur. Et surgens secutus est eum. & quia terrena lucra deseruit: ideo iure factus est dominico rum talentorum dispensator. H I E R O. Arguit autem in hoc loco Porphyrius, & Iulianus Augustus uel impericia historici mentis, uel stultitiam eorum, qui statim secuti sunt Saluatorem, quasi irrationabiliter quemlibet uocantem hominem sint secuti, cum tanta signa praecesserint, quae Apolos antequam crederent uidisse non dubium est.

Lib. 2. c. 26

Lib. 2. c. 27

Lib. 2. c. 27

Lib. 2. c. 27

cat. unde sequitur. At Iesus audiens ait: non est opus ualentibus me dicis, sed male habentibus. R A B A. Seipsum medicum dicit, quod miro medicandi genere per ipse uolens uoluerat esse, ut uolens peccatorum nostrorum sanaret. Sanos quidem eos appellat, qui suam uolentes statuere iustitiam, uerum Dei iustitiae subiecti non sunt. Male habentes eos uocat, qui suae fragilitatis conscientia deuicti, nec per legem uidentes se iustificari, penitendo se submittunt gratiae Dei. C H R Y. in Homil. Postquam a coibus opinionibus eos alloquitur, est, alloquitur eos ex scripturis cum dicit: Eunt autem discite quid est, misericordia uolo, & non sacrificium. H I E R O. De Prophetis. Oseam sumens testimonium iugillat scribas, & Phariseos, quod se iustos astantes, peccatorum confortia declinant. C H R Y. in Homil. Ac si dicat: Cur accufatis me, quia peccatores corrigo? ergo & Deum patrem ex hoc incusat. Sicut. n. ille uult peccatorum emendationem, ita & ego. & sic ostendit non solum non esse prohibitum quod inculcabant, sed & semel magis esse sacrificium, non. n. dixit. Misericordiam uolo & sacrificium: sed hoc inuinxit, illud autem eiecit. G L O. Non tamen despiciat Deum sacrificium, sed sacrificium sine misericordia, faciebat autem Pharisei sepe sacrificia in templo, ut iusti apparerent coram populo, sed non exercebant misericordiam, opera, in quibus probatur uera iustitia. R A B A. Admonet itaque eos, ut per opera misericordiam sibi metipsis superent misericordiae praemia requirant, & non contemptum pauperum necessitatis per oblationem sacrificiorum se Deo placeant. unde dicit: Eunt autem discite, quae temeritate stultae uiruperationis, ad diligentem scripturam sanctae meditationem, quae misericordiam maxime commendat. unde & sui de misericordia exemplum eis proponit dicens: Non. n. ueni uocare iustos, sed peccatores. A V G. de Con. euan. Lucas addidit. In pnia. quod ad explananda finiam ualeat, ne quisquam peccatores ob hoc ipsum, quod peccatores sunt, diligi arbitretur a Christo, cum & illa similitudo de agrotis bene intemer quid uelit Deus uocando peccatores, tanquam medicus agros, utique ut ab iniquitate, tanquam ab agitudine salui fiant, quod fit per pnia. H I L A. Oibus autem Christus uenerat, quod ergo non se iustus uenisse dicit? Erant ergo quibus necesse non erat, ut ueniret, sed nemo iustus ex lege est: ostendit ergo inane iustitiae iustitiam, quia sacrificij in iustis ad salutem, misericordia erant uicinis in lege positus necessaria. C H R Y. in Homil. unde ironice uidetur ad eos loquens, sicut cum dicit. Ecce iam Adas factus est quasi unus ex nobis. Qm. n. nullus iustus erat in terra, Paulus significat dicens. Oes peccauerunt, & egent gloria Dei. In hoc autem & illos mitigauit qui uocati erant, quod. In renouo abominare peccatores, qui per eos solos adueniunt. R A B A. Vel quia iusti erant, sicut Nathanael, & Ioannes Baptista: non erant ad pnia inuitandi, uel. Non ueni uocare iustos, quia de iustitia sua gloriantur, ut Phariseos, sed illos qui se peccatores cognoscunt. Per Matth. autem & publicanorum uocationem fides Gentium exprimitur, qui prius mundi lucris inhiabant, & nunc spiritualiter cum Domino reseruntur, per superbiam Phariseorum, inuidiam Iudeorum de salute Gentium. Vel Matthaeus significat hominem terrenis lucris inhiantem, quem uidet Iesus, dum oculo misericordiae respicit. Matthaeus enim interpretatur, donatus. Leuita assumptus: penitens autem a mala perditorum assumitur: & gratia Dei ecclesiae donatur. Et ait illi Iesus: Sequere me, uel per praedicationem, uel per scripturam ad imitationem, uel per internam inspirationem.

Lib. 2. c. 27

Hom. 31

dicus, sed male habentibus. Eunt autem discite quod est, misericordia uolo & non sacrificium. Non. n. ueni uocare iustos, sed peccatores. Tunc accesserunt ad eum discipuli Ioannis, dicentes: Quare nos, & Pharisei ieiunamus frequenter, discipuli autem tui non ieiunant? Et ait illis Iesus, Num quid possunt filij sponsi lugere, quod mandum cum illis est sponsum? Venient autem dies, cum auferetur ab eis sponsum, & tunc ieiunabunt. Nemo autem immittit commissuram panni rudis inuestimentum uetus. Tollit enim plenitudinem eius a uestimento, & peior scissura fit. Neque mittunt uinum nouum in utres

et potestatem intelligas. A V G. de con. Euan. Sed cum Matthaeus tantum discipulos Ioannis hoc dixisse perhibeat, uerba, quae apud Marcum leguntur, magis indicant alios hoc dixisse, de alijs, id est, conuinis de discipulis Ioannis & Phariseis, quod Lucas euidenter exprimit, qui alios de alijs dixisse narrat. unde ergo Matthaeus dicit: Tunc accesserunt ad eum discipuli Ioannis, nisi quia & ipsi aderant, & omnes certatim, ut quisque poterat, hoc obiecterunt. C H R Y. in Homil. Vel Lucas dicit, quod Pharisei hoc dixerunt: hic dicit, quod discipuli Ioannis, quia Pharisei illos secum acceperunt ad dicendum, quod postea in Herodianis fecerunt. Sed confiderandum, quod quando pro extraneis, sicut pro publicanis sermo erat, ut eorum turbam mentem mitiget animam uehementius exprobrantes inculcauit. ubi autem discipulos conuincit, ut quod mansuetudine responderet. unde sequitur: Et ait illis Iesus. Num quid possunt filij sponsi lugere, quod mandum cum illis est sponsum? Primo quidem seipsum medicum uocauerat, hic autem sponsum, in memoriam reducens uerba Ioannis quae dixit: Qui habet sponsum sponsum est. H I E R O. Sponsus Christus est, spona autem Ecclesia, de hoc spirituali connubio Apostoli sunt creati, qui lugere non possunt: tam diu sponsum in Thalamo uident, & sponsum esse cum spona. Quando uero transferunt nuptias, & passionis ac resurrectionis tempus aduenit, tunc sponsum filij ieiunabunt. Et hoc est quod subditur: Venient autem dies, quando auferetur ab eis sponsum, & tunc ieiunabunt. C H R Y. in Homil. Quod autem dicit tale est, gaudij est praesens tempus & lenitiae, non ergo introducenda sunt tristitia, etenim ieiunium triste est non naturaliter, sed istis qui imbecillius adhuc dispositi sunt. his enim qui sapientiam contemplari desiderant, delectabile est. unde secundum opinionem illorum hoc dixit, per hoc autem monstrat, quod non gula erat quod fiebat, sed dispensationis cuiusdam. H I E R O. Nonnulli autem putant ieiunium dies, quod passionis ieiunia debere committi nobis festiuitatem. Ex huiusmodi occasione testimonij Motanus, Prisca, & Maximilla, etiam post Pentecosten faciunt quadragesimam, quod ablato sponso, filij sponsi debeant ieiunare, ecclesiae autem consueto ad passionem Domini, & resurrectionem per humilitatem carnis uenit, ut spiritualis sanguine ieiunio corporis praepararetur. C H R Y. in Homil. Rursus autem a communibus confirmat hunc sermonem, cum subdit: Nemo autem mittit commissuram panni rudis, in uestimentum uetus, tollit enim plenitudinem eius a uestimento, & peior scissura fit. G L O. Quasi d. Ideo rudis pannus, id est nouus non debet poni in uestimento ueteri, quia tollit sepe a uestimento plenitudinem eius, i. perfectionem, & tunc fit peior scissura. Graue enim onus rudi iniectum, illud boni quod prius inerat sepe destruit. R E M I. Duobus autem similitudinibus positus, inuictur, & de panno rudi, & de uestimento ueteri, nunc tertia addit similitudinem de utrisque & de uino. Neque mittunt uinum nouum in utres ueteres. Ures ueteres appellat suos discipulos, qui nodum perfide erant in nouati. Uinum nouum appellat plenitudinem Spiritus sancti, & profunda caelestium mysteriorum, quae tunc discipulis ferre non poterant, sed post resurrectionem ures noui facti fuerunt, & uinum nouum receperunt, quando Spiritus sanctus repleuit corda eorum. Unde quidam dixerunt: Omnes isti modum pleni sunt. C H R Y. in Homil. Hinc & nos causam docuit, humilium uerborum, quae continuo ad eos dicebat, propter imbecillitatem ipsorum. H I E R O. Vel aliter: Per uestimentum uetus & ures ueteres debemus intelligere scribas & Phariseos, plagula uestimenti noui & uinum nouum praecipua Evangelica sententia, quae non possunt sustinere Iudaei, ne maior scissura fiat, tale quid & Galatae facere cupiebant, ut cum

domino hic responderet. Nam de primo, quod habet anima humiliorum dicit: Non possunt filij sponsi lugere. De illo qui habet epulum mentis, consequenter locutus est dicens: Nemo mittit commissuram panni rudis. Deinde quia sponsum ablatus uique nobis est, iugendum est. Et recte iugemus, si flagramus desiderio eius. Beati quibus licuit cum ante passionem tunc habere praesentem; interrogare sicut uellent audire sicut deberent, illos dies concupierunt uide re patres ante aduentum eius, neque uiderunt, quia in alia dispensatione sunt ordinati, per quos uenturo annunciantur, non a quibus ueniens audiretur: in nobis autem illud impletum est, quod ipse dicit: Venient dies, quando desiderabitis uide re uinum de diebus istis, & non poteritis. Quis ergo hic non lugeret, qui non dicit, facte sunt mihi lachrymae meae panes die ac nocte dicitur mihi quotidie, ubi est deus tuus? Merito ergo apostolus quod piebat dissoluit esse cum Christo. A V G. de Con. euan. Quod ergo dixit Matthaeus, lugere, ubi Marcus & Lucas dicunt ieiunia significat de tali ieiunio dominum locutum, quod pertinet ad humilitatem tribulationis, ut illud alterum quod pertinet ad gaudium mentis in spiritualia suscipere, & ob hoc alienata a corporalibus cibis: posterioribus similitudinibus significasse intelligatur, id ostendens quod circa corpus occupatis, & ob hoc ueterem sensum habentibus, hoc genus ieiunii non congruat. H I L. Mystice uero, quod praesens sponso ieiunandi necessitatem discipulis non esse, respondet praesentia suae gaudij. & sacramentum sancti cibi edocet, quo nemo se praesentem, i. in conspectu mentis, Christum continens indigeat, ablato autem se ieiunaturus esse dicit, quia omnes non credentes resurrectionis sacramentum panis caelestis accipiunt. H I E R O. Vel cum propter peccata a nobis recesserit, tunc ieiunandum est ieiunium, tunc lucus est recipiendus. H I L A. Ponit etiam exempla, quibus ostendit infirmitates uetustate peccatorum & animas & corpora nouae gratiae sacramenta non capere. R A B A. Cum autem daretur sint diuersae similitudines ad ied, differunt tamen ueluti. n. quae foris teguntur, opera bona significat quae foris agimus, uinum quo intus reficiuntur, seruos fidei & charitatis quo intus reformantur.

d. C H R Y. in Homil. Post sermones opus adiunxit, in quo amplius pharisei obstruerentur, eo quod qui aduenit ad miraculum petendum, Archisynagogus erat, & lucus magnus, quia puella uirginita erat, & 12. annorum quando incipit esse flos aetatis, & ideo dicitur. Hic illo loquente ad eos, ecce princeps vnus accessit. A V G. V. S. T. de Con. euan. Dicunt autem hoc & Marcus, & Lucas, sed ab isto ordine iam recedunt, eo enim loco hoc inferunt, ubi post expulsa demonia & in porcos missa, transfretando redita regione Gerasenorum. Et per hoc quod Marcus dicit, intelligendum est hoc factum esse, postquam uenit rursus Iesus transfretus, sed quantum post, non apparet, nisi autem fuisset aliquid interual lum, non esset quando fieret, quod narrat Matthaeus in conuuitio domus suae, post hoc factum continuo sequitur de Archisynagogi filia. Si enim loquente eo de panno nouo & uino nouo, accessit princeps, nihil aliud factorum ditorumque eius interpositum est, in narratione autem Marci patet locus, ubi alia interponi poterunt. Similiter autem & Lucas non renititur Mattheo, quod. n. adiunxit. Et ecce uir cui nomen erat Iairus, non continuo accipiendum est factum, sed post illud de conuuitio publicanorum, ut narrat Matthaeus dicens. Hic illo loquente ad eos, ecce princeps. I. Iairus archisynagogus accessit & adorabat eum dicens. Domine, filia mea modo defuncta est. Considerandum est autem, ne repugna re uideatur quod alii duo euangelistae morti iam proximam, nou tamen mortuam cum dicant usque adeo, ut dicant uenisse postea, qui mortuam nunciarent, & ob hoc non debere uexari magistrum,

et potestatem intelligas. A V G. de con. Euan. Sed cum Matthaeus tantum discipulos Ioannis hoc dixisse perhibeat, uerba, quae apud Marcum leguntur, magis indicant alios hoc dixisse, de alijs, id est, conuinis de discipulis Ioannis & Phariseis, quod Lucas euidenter exprimit, qui alios de alijs dixisse narrat. unde ergo Matthaeus dicit: Tunc accesserunt ad eum discipuli Ioannis, nisi quia & ipsi aderant, & omnes certatim, ut quisque poterat, hoc obiecterunt. C H R Y. in Homil. Vel Lucas dicit, quod Pharisei hoc dixerunt: hic dicit, quod discipuli Ioannis, quia Pharisei illos secum acceperunt ad dicendum, quod postea in Herodianis fecerunt. Sed confiderandum, quod quando pro extraneis, sicut pro publicanis sermo erat, ut eorum turbam mentem mitiget animam uehementius exprobrantes inculcauit. ubi autem discipulos conuincit, ut quod mansuetudine responderet. unde sequitur: Et ait illis Iesus. Num quid possunt filij sponsi lugere, quod mandum cum illis est sponsum? Primo quidem seipsum medicum uocauerat, hic autem sponsum, in memoriam reducens uerba Ioannis quae dixit: Qui habet sponsum sponsum est. H I E R O. Sponsus Christus est, spona autem Ecclesia, de hoc spirituali connubio Apostoli sunt creati, qui lugere non possunt: tam diu sponsum in Thalamo uident, & sponsum esse cum spona. Quando uero transferunt nuptias, & passionis ac resurrectionis tempus aduenit, tunc sponsum filij ieiunabunt. Et hoc est quod subditur: Venient autem dies, quando auferetur ab eis sponsum, & tunc ieiunabunt. C H R Y. in Homil. Quod autem dicit tale est, gaudij est praesens tempus & lenitiae, non ergo introducenda sunt tristitia, etenim ieiunium triste est non naturaliter, sed istis qui imbecillius adhuc dispositi sunt. his enim qui sapientiam contemplari desiderant, delectabile est. unde secundum opinionem illorum hoc dixit, per hoc autem monstrat, quod non gula erat quod fiebat, sed dispensationis cuiusdam. H I E R O. Nonnulli autem putant ieiunium dies, quod passionis ieiunia debere committi nobis festiuitatem. Ex huiusmodi occasione testimonij Motanus, Prisca, & Maximilla, etiam post Pentecosten faciunt quadragesimam, quod ablato sponso, filij sponsi debeant ieiunare, ecclesiae autem consueto ad passionem Domini, & resurrectionem per humilitatem carnis uenit, ut spiritualis sanguine ieiunio corporis praepararetur. C H R Y. in Homil. Rursus autem a communibus confirmat hunc sermonem, cum subdit: Nemo autem mittit commissuram panni rudis, in uestimentum uetus, tollit enim plenitudinem eius a uestimento, & peior scissura fit. G L O. Quasi d. Ideo rudis pannus, id est nouus non debet poni in uestimento ueteri, quia tollit sepe a uestimento plenitudinem eius, i. perfectionem, & tunc fit peior scissura. Graue enim onus rudi iniectum, illud boni quod prius inerat sepe destruit. R E M I. Duobus autem similitudinibus positus, inuictur, & de panno rudi, & de uestimento ueteri, nunc tertia addit similitudinem de utrisque & de uino. Neque mittunt uinum nouum in utres ueteres. Ures ueteres appellat suos discipulos, qui nodum perfide erant in nouati. Uinum nouum appellat plenitudinem Spiritus sancti, & profunda caelestium mysteriorum, quae tunc discipulis ferre non poterant, sed post resurrectionem ures noui facti fuerunt, & uinum nouum receperunt, quando Spiritus sanctus repleuit corda eorum. Unde quidam dixerunt: Omnes isti modum pleni sunt. C H R Y. in Homil. Hinc & nos causam docuit, humilium uerborum, quae continuo ad eos dicebat, propter imbecillitatem ipsorum. H I E R O. Vel aliter: Per uestimentum uetus & ures ueteres debemus intelligere scribas & Phariseos, plagula uestimenti noui & uinum nouum praecipua Evangelica sententia, quae non possunt sustinere Iudaei, ne maior scissura fiat, tale quid & Galatae facere cupiebant, ut cum

domino hic responderet. Nam de primo, quod habet anima humiliorum dicit: Non possunt filij sponsi lugere. De illo qui habet epulum mentis, consequenter locutus est dicens: Nemo mittit commissuram panni rudis. Deinde quia sponsum ablatus uique nobis est, iugendum est. Et recte iugemus, si flagramus desiderio eius. Beati quibus licuit cum ante passionem tunc habere praesentem; interrogare sicut uellent audire sicut deberent, illos dies concupierunt uide re patres ante aduentum eius, neque uiderunt, quia in alia dispensatione sunt ordinati, per quos uenturo annunciantur, non a quibus ueniens audiretur: in nobis autem illud impletum est, quod ipse dicit: Venient dies, quando desiderabitis uide re uinum de diebus istis, & non poteritis. Quis ergo hic non lugeret, qui non dicit, facte sunt mihi lachrymae meae panes die ac nocte dicitur mihi quotidie, ubi est deus tuus? Merito ergo apostolus quod piebat dissoluit esse cum Christo. A V G. de Con. euan. Quod ergo dixit Matthaeus, lugere, ubi Marcus & Lucas dicunt ieiunia significat de tali ieiunio dominum locutum, quod pertinet ad humilitatem tribulationis, ut illud alterum quod pertinet ad gaudium mentis in spiritualia suscipere, & ob hoc alienata a corporalibus cibis: posterioribus similitudinibus significasse intelligatur, id ostendens quod circa corpus occupatis, & ob hoc ueterem sensum habentibus, hoc genus ieiunii non congruat. H I L. Mystice uero, quod praesens sponso ieiunandi necessitatem discipulis non esse, respondet praesentia suae gaudij. & sacramentum sancti cibi edocet, quo nemo se praesentem, i. in conspectu mentis, Christum continens indigeat, ablato autem se ieiunaturus esse dicit, quia omnes non credentes resurrectionis sacramentum panis caelestis accipiunt. H I E R O. Vel cum propter peccata a nobis recesserit, tunc ieiunandum est ieiunium, tunc lucus est recipiendus. H I L A. Ponit etiam exempla, quibus ostendit infirmitates uetustate peccatorum & animas & corpora nouae gratiae sacramenta non capere. R A B A. Cum autem daretur sint diuersae similitudines ad ied, differunt tamen ueluti. n. quae foris teguntur, opera bona significat quae foris agimus, uinum quo intus reficiuntur, seruos fidei & charitatis quo intus reformantur.

d. C H R Y. in Homil. Post sermones opus adiunxit, in quo amplius pharisei obstruerentur, eo quod qui aduenit ad miraculum petendum, Archisynagogus erat, & lucus magnus, quia puella uirginita erat, & 12. annorum quando incipit esse flos aetatis, & ideo dicitur. Hic illo loquente ad eos, ecce princeps vnus accessit. A V G. V. S. T. de Con. euan. Dicunt autem hoc & Marcus, & Lucas, sed ab isto ordine iam recedunt, eo enim loco hoc inferunt, ubi post expulsa demonia & in porcos missa, transfretando redita regione Gerasenorum. Et per hoc quod Marcus dicit, intelligendum est hoc factum esse, postquam uenit rursus Iesus transfretus, sed quantum post, non apparet, nisi autem fuisset aliquid interual lum, non esset quando fieret, quod narrat Matthaeus in conuuitio domus suae, post hoc factum continuo sequitur de Archisynagogi filia. Si enim loquente eo de panno nouo & uino nouo, accessit princeps, nihil aliud factorum ditorumque eius interpositum est, in narratione autem Marci patet locus, ubi alia interponi poterunt. Similiter autem & Lucas non renititur Mattheo, quod. n. adiunxit. Et ecce uir cui nomen erat Iairus, non continuo accipiendum est factum, sed post illud de conuuitio publicanorum, ut narrat Matthaeus dicens. Hic illo loquente ad eos, ecce princeps. I. Iairus archisynagogus accessit & adorabat eum dicens. Domine, filia mea modo defuncta est. Considerandum est autem, ne repugna re uideatur quod alii duo euangelistae morti iam proximam, nou tamen mortuam cum dicant usque adeo, ut dicant uenisse postea, qui mortuam nunciarent, & ob hoc non debere uexari magistrum,

domino hic responderet. Nam de primo, quod habet anima humiliorum dicit: Non possunt filij sponsi lugere. De illo qui habet epulum mentis, consequenter locutus est dicens: Nemo mittit commissuram panni rudis. Deinde quia sponsum ablatus uique nobis est, iugendum est. Et recte iugemus, si flagramus desiderio eius. Beati quibus licuit cum ante passionem tunc habere praesentem; interrogare sicut uellent audire sicut deberent, illos dies concupierunt uide re patres ante aduentum eius, neque uiderunt, quia in alia dispensatione sunt ordinati, per quos uenturo annunciantur, non a quibus ueniens audiretur: in nobis autem illud impletum est, quod ipse dicit: Venient dies, quando desiderabitis uide re uinum de diebus istis, & non poteritis. Quis ergo hic non lugeret, qui non dicit, facte sunt mihi lachrymae meae panes die ac nocte dicitur mihi quotidie, ubi est deus tuus? Merito ergo apostolus quod piebat dissoluit esse cum Christo. A V G. de Con. euan. Quod ergo dixit Matthaeus, lugere, ubi Marcus & Lucas dicunt ieiunia significat de tali ieiunio dominum locutum, quod pertinet ad humilitatem tribulationis, ut illud alterum quod pertinet ad gaudium mentis in spiritualia suscipere, & ob hoc alienata a corporalibus cibis: posterioribus similitudinibus significasse intelligatur, id ostendens quod circa corpus occupatis, & ob hoc ueterem sensum habentibus, hoc genus ieiunii non congruat. H I L. Mystice uero, quod praesens sponso ieiunandi necessitatem discipulis non esse, respondet praesentia suae gaudij. & sacramentum sancti cibi edocet, quo nemo se praesentem, i. in conspectu mentis, Christum continens indigeat, ablato autem se ieiunaturus esse dicit, quia omnes non credentes resurrectionis sacramentum panis caelestis accipiunt. H I E R O. Vel cum propter peccata a nobis recesserit, tunc ieiunandum est ieiunium, tunc lucus est recipiendus. H I L A. Ponit etiam exempla, quibus ostendit infirmitates uetustate peccatorum & animas & corpora nouae gratiae sacramenta non capere. R A B A. Cum autem daretur sint diuersae similitudines ad ied, differunt tamen ueluti. n. quae foris teguntur, opera bona significat quae foris agimus, uinum quo intus reficiuntur, seruos fidei & charitatis quo intus reformantur.

d. C H R Y. in Homil. Post sermones opus adiunxit, in quo amplius pharisei obstruerentur, eo quod qui aduenit ad miraculum petendum, Archisynagogus erat, & lucus magnus, quia puella uirginita erat, & 12. annorum quando incipit esse flos aetatis, & ideo dicitur. Hic illo loquente ad eos, ecce princeps vnus accessit. A V G. V. S. T. de Con. euan. Dicunt autem hoc & Marcus, & Lucas, sed ab isto ordine iam recedunt, eo enim loco hoc inferunt, ubi post expulsa demonia & in porcos missa, transfretando redita regione Gerasenorum. Et per hoc quod Marcus dicit, intelligendum est hoc factum esse, postquam uenit rursus Iesus transfretus, sed quantum post, non apparet, nisi autem fuisset aliquid interual lum, non esset quando fieret, quod narrat Matthaeus in conuuitio domus suae, post hoc factum continuo sequitur de Archisynagogi filia. Si enim loquente eo de panno nouo & uino nouo, accessit princeps, nihil aliud factorum ditorumque eius interpositum est, in narratione autem Marci patet locus, ubi alia interponi poterunt. Similiter autem & Lucas non renititur Mattheo, quod. n. adiunxit. Et ecce uir cui nomen erat Iairus, non continuo accipiendum est factum, sed post illud de conuuitio publicanorum, ut narrat Matthaeus dicens. Hic illo loquente ad eos, ecce princeps. I. Iairus archisynagogus accessit & adorabat eum dicens. Domine, filia mea modo defuncta est. Considerandum est autem, ne repugna re uideatur quod alii duo euangelistae morti iam proximam, nou tamen mortuam cum dicant usque adeo, ut dicant uenisse postea, qui mortuam nunciarent, & ob hoc non debere uexari magistrum,

et potestatem intelligas. A V G. de con. Euan. Sed cum Matthaeus tantum discipulos Ioannis hoc dixisse perhibeat, uerba, quae apud Marcum leguntur, magis indicant alios hoc dixisse, de alijs, id est, conuinis de discipulis Ioannis & Phariseis, quod Lucas euidenter exprimit, qui alios de alijs dixisse narrat. unde ergo Matthaeus dicit: Tunc accesserunt ad eum discipuli Ioannis, nisi quia & ipsi aderant, & omnes certatim, ut quisque poterat, hoc obiecterunt. C H R Y. in Homil. Vel Lucas dicit, quod Pharisei hoc dixerunt: hic dicit, quod discipuli Ioannis, quia Pharisei illos secum acceperunt ad dicendum, quod postea in Herodianis fecerunt. Sed confiderandum, quod quando pro extraneis, sicut pro publicanis sermo erat, ut eorum turbam mentem mitiget animam uehementius exprobrantes inculcauit. ubi autem discipulos conuincit, ut quod mansuetudine responderet. unde sequitur: Et ait illis Iesus. Num quid possunt filij sponsi lugere, quod mandum cum illis est sponsum? Primo quidem seipsum medicum uocauerat, hic autem sponsum, in memoriam reducens uerba Ioannis quae dixit: Qui habet sponsum sponsum est. H I E R O. Sponsus Christus est, spona autem Ecclesia, de hoc spirituali connubio Apostoli sunt creati, qui lugere non possunt: tam diu sponsum in Thalamo uident, & sponsum esse cum spona. Quando uero transferunt nuptias, & passionis ac resurrectionis tempus aduenit, tunc sponsum filij ieiunabunt. Et hoc est quod subditur: Venient autem dies, quando auferetur ab eis sponsum, & tunc ieiunabunt. C H R Y. in Homil. Quod autem dicit tale est, gaudij est praesens tempus & lenitiae, non ergo introducenda sunt tristitia, etenim ieiunium triste est non naturaliter, sed istis qui imbecillius adhuc dispositi sunt. his enim qui sapientiam contemplari desiderant, delectabile est. unde secundum opinionem illorum hoc dixit, per hoc autem monstrat, quod non gula erat quod fiebat, sed dispensationis cuiusdam. H I E R O. Nonnulli autem putant ieiunium dies, quod passionis ieiunia debere committi nobis festiuitatem. Ex huiusmodi occasione testimonij Motanus, Prisca, & Maximilla, etiam post Pentecosten faciunt quadragesimam, quod ablato sponso, filij sponsi debeant ieiunare, ecclesiae autem consueto ad passionem Domini, & resurrectionem per humilitatem carnis uenit, ut spiritualis sanguine ieiunio corporis praepararetur. C H R Y. in Homil. Rursus autem a communibus confirmat hunc sermonem, cum subdit: Nemo autem mittit commissuram panni rudis, in uestimentum uetus, tollit enim plenitudinem eius a uestimento, & peior scissura fit. G L O. Quasi d. Ideo rudis pannus, id est nouus non debet poni in uestimento ueteri, quia tollit sepe a uestimento plenitudinem eius, i. perfectionem, & tunc fit peior scissura. Graue enim onus rudi iniectum, illud boni quod prius inerat sepe destruit. R E M I. Duobus autem similitudinibus positus, inuictur, & de panno rudi, & de uestimento ueteri, nunc tertia addit similitudinem de utrisque & de uino. Neque mittunt uinum nouum in utres ueteres. Ures ueteres appellat suos discipulos, qui nodum perfide erant in nouati. Uinum nouum appellat plenitudinem Spiritus sancti, & profunda caelestium mysteriorum, quae tunc discipulis ferre non poterant, sed post resurrectionem ures noui facti fuerunt, & uinum nouum receperunt, quando Spiritus sanctus repleuit corda eorum. Unde quidam dixerunt: Omnes isti modum pleni sunt. C H R Y. in Homil. Hinc & nos causam docuit, humilium uerborum, quae continuo ad eos dicebat, propter imbecillitatem ipsorum. H I E R O. Vel aliter: Per uestimentum uetus & ures ueteres debemus intelligere scribas & Phariseos, plagula uestimenti noui & uinum nouum praecipua Evangelica sententia, quae non possunt sustinere Iudaei, ne maior scissura fiat, tale quid & Galatae facere cupiebant, ut cum

domino hic responderet. Nam de primo, quod habet anima humiliorum dicit: Non possunt filij sponsi lugere. De illo qui habet epulum mentis, consequenter locutus est dicens: Nemo mittit commissuram panni rudis. Deinde quia sponsum ablatus uique nobis est, iugendum est. Et recte iugemus, si flagramus desiderio eius. Beati quibus licuit cum ante passionem tunc habere praesentem; interrogare sicut uellent audire sicut deberent, illos dies concupierunt uide re patres ante aduentum eius, neque uiderunt, quia in alia dispensatione sunt ordinati, per quos uenturo annunciantur, non a quibus ueniens audiretur: in nobis autem illud impletum est, quod ipse dicit: Venient dies, quando desiderabitis uide re uinum de diebus istis, & non poteritis. Quis ergo hic non lugeret, qui non dicit, facte sunt mihi lachrymae meae panes die ac nocte dicitur mihi quotidie, ubi est deus tuus? Merito ergo apostolus quod piebat dissoluit esse cum Christo. A V G. de Con. euan. Quod ergo dixit Matthaeus, lugere, ubi Marcus & Lucas dicunt ieiunia significat de tali ieiunio dominum locutum, quod pertinet ad humilitatem tribulationis, ut illud alterum quod pertinet ad gaudium mentis in spiritualia suscipere, & ob hoc alienata a corporalibus cibis: posterioribus similitudinibus significasse intelligatur, id ostendens quod circa corpus occupatis, & ob hoc ueterem sensum habentibus, hoc genus ieiunii non congruat. H I L. Mystice uero, quod praesens sponso ieiunandi necessitatem discipulis non esse, respondet praesentia suae gaudij. & sacramentum sancti cibi edocet, quo nemo se praesentem, i. in conspectu mentis, Christum continens indigeat, ablato autem se ieiunaturus esse dicit, quia omnes non credentes resurrectionis sacramentum panis caelestis accipiunt. H I E R O. Vel cum propter peccata a nobis recesserit, tunc ieiunandum est ieiunium, tunc lucus est recipiendus. H I L A. Ponit etiam exempla, quibus ostendit infirmitates uetustate peccatorum & animas & corpora nouae gratiae sacramenta non capere. R A B A. Cum autem daretur sint diuersae similitudines ad ied, differunt tamen ueluti. n. quae foris teguntur, opera bona significat quae foris agimus, uinum quo intus reficiuntur, seruos fidei & charitatis quo intus reformantur.

d. C H R Y. in Homil. Post sermones opus adiunxit, in quo amplius pharisei obstruerentur, eo quod qui aduenit ad miraculum petendum, Archisynagogus erat, & lucus magnus, quia puella uirginita erat, & 12. annorum quando incipit esse flos aetatis, & ideo dicitur. Hic illo loquente ad eos, ecce princeps vnus accessit. A V G. V. S. T. de Con. euan. Dicunt autem hoc & Marcus, & Lucas, sed ab isto ordine iam recedunt, eo enim loco hoc inferunt, ubi post expulsa demonia & in porcos missa, transfretando redita regione Gerasenorum. Et per hoc quod Marcus dicit, intelligendum est hoc factum esse, postquam uenit rursus Iesus transfretus, sed quantum post, non apparet, nisi autem fuisset aliquid interual lum, non esset quando fieret, quod narrat Matthaeus in conuuitio domus suae, post hoc factum continuo sequitur de Archisynagogi filia. Si enim loquente eo de panno nouo & uino nouo, accessit princeps, nihil aliud factorum ditorumque eius interpositum est, in narratione autem Marci patet locus, ubi alia interponi poterunt. Similiter autem & Lucas non renititur Mattheo, quod. n. adiunxit. Et ecce uir cui nomen erat Iairus, non continuo accipiendum est factum, sed post illud de conuuitio publicanorum, ut narrat Matthaeus dicens. Hic illo loquente ad eos, ecce princeps. I. Iairus archisynagogus accessit & adorabat eum dicens. Domine, filia mea modo defuncta est. Considerandum est autem, ne repugna re uideatur quod alii duo euangelistae morti iam proximam, nou tamen mortuam cum dicant usque adeo, ut dicant uenisse postea, qui mortuam nunciarent, & ob hoc non debere uexari magistrum,

et potestatem intelligas. A V G. de con. Euan. Sed cum Matthaeus tantum discipulos Ioannis hoc dixisse perhibeat, uerba, quae apud Marcum leguntur, magis indicant alios hoc dixisse, de alijs, id est, conuinis de discipulis Ioannis & Phariseis, quod Lucas euidenter exprimit, qui alios de alijs dixisse narrat. unde ergo Matthaeus dicit: Tunc accesserunt ad eum discipuli Ioannis, nisi quia & ipsi aderant, & omnes certatim, ut quisque poterat, hoc obiecterunt. C H R Y. in Homil. Vel Lucas dicit, quod Pharisei hoc dixerunt: hic dicit, quod discipuli Ioannis, quia Pharisei illos secum acceperunt ad dicendum, quod postea in Herodianis fecerunt. Sed confiderandum, quod quando pro extraneis, sicut pro publicanis sermo erat, ut eorum turbam mentem mitiget animam uehementius exprobrantes inculcauit. ubi autem discipulos conuincit, ut quod mansuetudine responderet. unde sequitur: Et ait illis Iesus. Num quid possunt filij sponsi lugere, quod mandum cum illis est sponsum? Primo quidem seipsum medicum uocauerat, hic autem sponsum, in memoriam reducens uerba Ioannis quae dixit: Qui habet sponsum sponsum est. H I E R O. Sponsus Christus est, spona autem Ecclesia, de hoc spirituali connubio Apostoli sunt creati, qui lugere non possunt: tam diu sponsum in Thalamo uident, & sponsum esse cum spona. Quando uero transferunt nuptias, & passionis ac resurrectionis tempus aduenit, tunc sponsum filij ieiunabunt. Et hoc est quod subditur: Venient autem dies, quando auferetur ab eis sponsum, & tunc ieiunabunt. C H R Y. in Homil. Quod autem dicit tale est, gaudij est praesens tempus & lenitiae, non ergo introducenda sunt tristitia, etenim ieiunium triste est non naturaliter, sed istis qui imbecillius adhuc dispositi sunt. his enim qui sapientiam contemplari desiderant, delectabile est. unde secundum opinionem illorum hoc dixit, per hoc autem monstrat, quod non gula erat quod fiebat, sed dispensationis cuiusdam. H I E R O. Nonnulli autem putant ieiunium dies, quod passionis ieiunia debere committi nobis festiuitatem. Ex huiusmodi occasione testimonij Motanus, Prisca, & Maximilla, etiam post Pentecosten faciunt quadragesimam, quod ablato sponso, filij sponsi debeant ieiunare, ecclesiae autem consueto ad passionem Domini, & resurrectionem per humilitatem carnis uenit, ut spiritualis sanguine ieiunio corporis praepararetur. C H R Y. in Homil. Rursus autem a communibus confirmat hunc sermonem, cum subdit: Nemo autem mittit commissuram panni rudis, in uestimentum uetus, tollit enim plenitudinem eius a uestimento, & peior scissura fit. G L O. Quasi d. Ideo rudis pannus, id est nouus non debet poni in uestimento ueteri, quia tollit sepe a uestimento plenitudinem eius, i. perfectionem, & tunc fit peior scissura. Graue enim onus rudi iniectum, illud boni quod prius inerat sepe destruit. R E M I. Duobus autem similitudinibus positus, inuictur, & de panno rudi, & de uestimento ueteri, nunc tertia addit similitudinem de utrisque & de uino. Neque mittunt uinum nouum in utres ueteres. Ures ueteres appellat suos discipulos, qui nodum perfide erant in nouati. Uinum nouum appellat plenitudinem Spiritus sancti, & profunda caelestium mysteriorum, quae tunc discipulis ferre non poterant, sed post resurrectionem ures noui facti fuerunt, & uinum nouum receperunt, quando Spiritus sanctus repleuit corda e